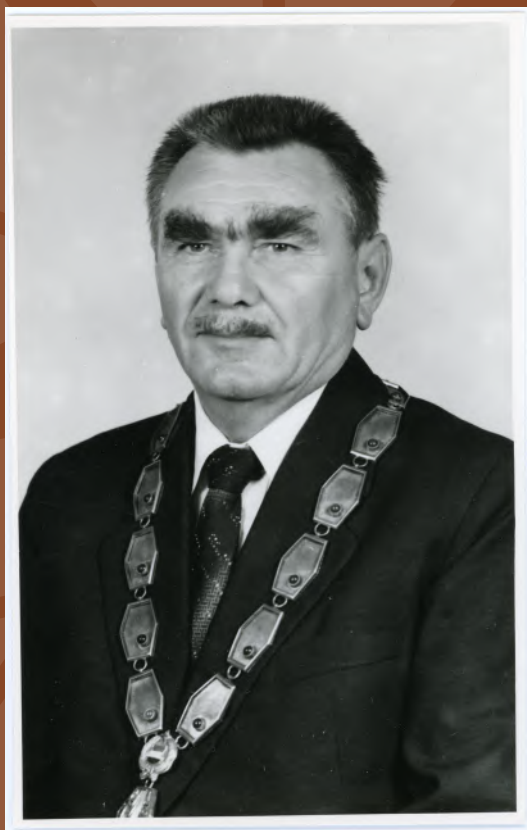

DR. BÉLDI FERENC

ERDŐMÉRNÖK

1927-1986

ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

VALUES SILVARUM ALAPÍTVÁNY
TATABÁNYA
2025

In memoriam Dr. Béldi Ferenc

**Emléktáblájának a Soproni Egyetem Oktatási Rektorhelyettesi Iroda melletti
falszakaszon történő ünnepélyes avatására**

**DR. BÉLDI FERENC OKLEVELES ERDŐMÉRNÖK
TATA-TÓVÁROS, 1927–SOPRON, 1986
AZ ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM DOCENSE,
A SELMECI DIÁKHAGYOMÁNYOK ELKÖTELEZETT TÁMOGATÓJA.
A FIZIKA-ELEKTROTECHNIKA TANSZÉK VEZETŐJE 1964-1986,
A FAIPARI MÉRNÖKI KAR DÉKÁNJA 1978-1981,
OKTATÁSI REKTORHELYETTES 1969-1978.**

Szerzők és szerkesztők:

Boglári Zoltán
Gósi István
Hartdégen Ákos
Hartdégen Mátyás
Inokai Balázs
Péntek Andrea
Schweighardt Ottó
Tarjáni Antal

Tartalom

Előszó	5
Megemlékezés Dr. Béldi Ferenc munkásságáról	6
Családi háttér tatai gimnáziumi és soproni erdőmérnöki tanulmányai	6
Fizika Tanszék tanársegéde és a	
Kínai-Magyar Geofizikai Expedíció tagja	7
Soproni oktatói évek, tisztségek, publikációk	10
Visszaemlékezések	14
Adományozók, támogatók	20
Képek Dr. Béldi Ferenc életéből	23

Felelős kiadó:

VALUES SILVARUM ALAPÍTVÁNY
és a Vérteserdő Zrt.
(2800 Tatabánya, Dózsakert u. 63.)

ISBN 978-615-02-3013-9

Előszó

Damnatio memoriae

Latin kifejezés, ami azt jelenti, hogy valakinek az emlékét teljesen töröljék el, szobrait törjék össze, méltató feliratait véssék ki, minden emlékét rontsák le, egyfajta ókori római büntetés, melynek során mindent megsemmisítettek, ami az illető emlékét őrizte volna.

Mi, akik elhatároztuk, hogy Dr. Béli Ferenc docens úrról kőbe vésvé, bronzba öntve megemlékezünk, ennek éppen az ellenkezőjét tesszük, mert a tanítványai, tisztelői közül, magánszemélyként, vagy valamilyen gazdálkodó szervezet, vagy testület tagjaiként docens úr halála után majd 40 évvel is sokan gondoltuk úgy, hogy az ő tevékenysége erre az emlékezésre mindenképpen méltó!

Béli Ferenc erdőmérnökként abban a korszakban élt és tevékenykedett a magyar erdőgazdálkodás és faipar berkeiben, amikor az uralkodó politikai éra egyes prominensei fennen hirdették, hogy „Ne engedjük erdőmérnök-dinasztiák kialakulását!” Ő büszkén hordozta több izigleni erdész családi örökségét, s a lehetőségek szerint ehhez ragaszkodva, egyetemi oktatóként ennek szellemében terelgette hallgatósága, de olykor nevelő társainak sorsát.

Talán sorsszerűnek is tekinthető, hogy a román királyra esküt megtagadó és – Temesvár-Vadászerdei Szakiskola tanáraival együtt – Tatára menekülni kényszerülő erdész nagyapa unokájaként neki adatott meg, hogy 1970-71-ben, jelentős és megkerülhetetlen oktatói támogatója és segítője lehetett és volt, hogy a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem kampuszában ismét legálissá válhatott a „Selmeci diákhatományok” megélése és művelése. Kihasználva az 1971. évi Vadászati Világkiállítás adta lehetőséget, az addig a II. világháborút követően úzött és tiltott *walden* hatósági engedélyeztetésével megte-remtődött a pillanat, hogy az egykor – a politikai hatalom szerint túlzottan – egységes selmebányai Bányászati és Erdészeti Akadémia Sopronba áttelepült Alma Máterének kettészakított polgárai az ősi Selmeci Szellem ismét egymásra találjanak. Nem volt ez akkor minden szakmabéli számára „természetes”, hiszen a Miskolcon rendezett 1972. évi Első Bányász-Erdész Egyesített Szakestély előestéjén a Nehézipari Egyetem rektorát kegyes zsarolással lehetett rávenni az engedély kiadására. Mert akkor még az is kellett!

Amikor Dr. Béli Ferenc tanszékvezető emléktábláját a rektorhelyettesi iroda melletti folyosón elhelyezzük, abban a hiszemben tesszük, hogy a rátekintő utódok a szakmasze-retet és az együvé tartozás személyét látva hajtanak fejet előtte.

Megköszönve minden kedves támogató anyagi és szellemi segítségét, akik nélkül nem jöhetett volna létre az emléktábla. Szomorú a szívünk, mivel docens úr idősebbik fia, Béli Gábor faipari mérnök, aki végigkísérte és jelentősen támogatta az emléktábla létre-jöttét, váratlan halálával annak avatását már nem élhette meg.

Tatabánya, 2025. január

Megemlékezés Dr. Béldi Ferenc munkásságáról

Családi háttér tatai gimnáziumi és soproni erdőmérnöki tanulmányai

Béldi Ferenc 1927. január 10-én született Tata-Tóvároson egy erdélyi gyökerű erdész családban. Nagypapja, Béldi György magyar királyi főerdőr az Erdélyben Görgény-szentimrén működő erdészeti szakiskola szolgálatvezetője és az ottani kincstári uradalom erdésze volt. Mivel az első világháború után ő sem tett esküt az új hatalomra, a román királyra, nem maradhatott az iskola alkalmazásában, ezért a hozzá hasonlóan cselekvő Temesvár-Vadászerdei Szakiskola tanári testületéhez csatlakozott és családjával együtt Tata-Tóváros községekbe költözött, ahol az Esterházy gróf uradalmi erdésze lett. Ezek a magyar erdész-tanárok, mérnökök és erdészeti, vadászati altisztek nem tettek esküt, mert úgy gondolták, hogy az 1916-os, a IV. Károly Magyar Királyra tett esküjük kötelezi őket, amihez még az életük árán is hűnek kell lenni! Érdekes fordulat a sorsnak, hogy nem sokkal később Tata-Tóvároson 1921-ben csatlakozhattak a IV. Károly királyt a Budaörsi csatára szállító szerelvényhez, de szemtanúi lehettek annak is, amikor szeretett királyuk végigmegegy a települések utcáin az Esterházy kastélytól a vasútállomásig az ország elhagyására vezető madeirai száműzetésébe vezető úton.

Az első világháborút követően az ismét talpra álló erdészeti altiszti egyesület, a Magyar Erdészeti és Vadászati Segédtestek és Altisztek Országos Egyesülete MEASZ (1927-től MEVME) 1926-os alapításakor Béldi György annak vezetőségi tagja. Gyermekai közül egyik fia, Ferenc vitte tovább a családból az erdész szakmát, aki előbb az uradalom erdésze, majd a második világháborút követő államosítások utáni állami erdőgazdaság erdésze lett (legismertebben ez a Vértesi Erdőgazdaság), szolgált Bajon, Száron és Tatán is egészen nyugdíjazásáig. Az ő gyermekei közül Ferenc vitte tovább az erdészeti szakmát, erdőmérnökként, később tanszékvezető docensként, faipari kari dékánként és oktatási rektorhelyettesként. Dr. Béldi Ferenc unokatestvérei közül Béldi László György és Béldi Ákos Pál ugyancsak erdőmérnökök lettek, a testvérei közül viszont egyedül vitte tovább az erdész szakmát, Gábor és Ferenc fiai a soproni gimnáziumi évek után Drezdában tanultak tovább, az ottani műszaki egyetemen faipari mérnökként végeztek.

A Béldi család görögkatolikus vallású volt és az akkori szokásoknak megfelelően az összes fiúgyermeket az édesapa vallására keresztelték, jöllehet édesanyja, Jobban Mária református vallású volt. A kereszttségben kapott felekezeti hovatartozásról a gimnáziumi értesítők tartalmaztak erre vonatkozó adatokat.

Középiskolai tanulmányait a Tatai Kegyesrendi Gimnáziumban (piarista gimnázium) végezte, az első évfolyamot 1937-ben kezdte, a végzésének és az érettségi vizsgájának ideje az 1946-47-es tanévben volt. A hosszabbra nyúlt tanulmányok okai a világháború Magyarország teljes lakosságát sújtó tragikus eseménysorozatának tudható be. A középiskolai, gimnáziumi oktatás 1944 októberében Tatán is megszűnt, a

gimnázium épületét a háború végéig hadi célokra vették igénybe. Az ő korosztályából pedig levante szolgálatra kötelezték a fiatal fiúkat, akik közül igen sokan kerültek a háború végén hadifogolytáborokba. A győztes hatalmak ugyanis fegyverviselő, harcoló személyeknek tekintették őket (noha legtöbbjüknek még puskája sem volt), közülük a „szerencsésebbek” amerikai, mások szovjet hadifogolytáborokba kerültek, ami ezeknek a fiatal fiúknak Tiraszpoltól, - vagy még Keletebbre - egészen Belgiumig terjedő szétszóratást jelentett. Béli Ferenc pl. Belgiumban töltött több mint egy évet hadifogolyként amerikai fogságban. Ezzel magyarázható a két évet csúszó érettségi! Ha végigtekintünk a volt gimnazista társain, talán mindenki előtt ismert Kerényi Lajos piarista atya személye, akivel az al gimnáziumi osztályban voltak osztálytársak. Béli Ferenc jeles érettségi vizsgával fejezte be gimnáziumi tanulmányait végzésének idején az osztályfőnökük dr. Magyar István piarista tanár volt. (a fejezeti forrásanyag: Piarista Rend Magyar Tartománya Központi Levéltára és a Tatai Kuny Domokos Múzeum Magyar Kegyes Tanítórend Tatai Gimnáziuma 1937-1947 évfolyamok évkönyvei)

Egy fiatal életében meghatározó az otthoni nevelés mellett az iskolai is. Az erdélyi magyar gyökerek, a hazaszeretetre nevelés, az oktatói pedagógusi kötések mellett a piarista szellemiség is egyértelműen tetten érhető Béli Ferenc életében.

A rend jelmondata „*Pietas et litterae*” (kegyesség és tudomány). Ez a formula gyakran fölbukkan a Kalazanci Szent József által 1621-ben összeállított Konstitúciókban és jól összefoglalja a rend lelkiségének és pedagógiájának lényegét, arra törekvését, hogy egyszerre akarja nevelni az embert és a keresztényt. „*A Pietas valami okos és mégis gyöngéd érzelmekkel átszőtt alapmagatartást jelent, tiszteletet a teremtés minden értéke iránt, családi közvetlenséget, amellyel az ember megtalálja helyét a teremtő és megváltó Isten terveiben, és tevékenyen, de szerényen igyekszik előmozdítani a közösség javát.*” (idézet Jelenits István piarista atyától)

A gimnáziumi évek hányattatott sorsú befejezése után kezdte el a M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó-, és Erdőmérnöki Karán (elnevezés élt: 1934–1949) erdőmérnöki tanulmányait az 1947/48-as tanév őszi szemeszterén. Amikor okleveles erdőmérnökként végzett, az intézmény neve már „Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Kara”, az oklevelének dátuma: 1951. december 20.

Fizika Tanszék tanársegéde és a Kínai-Magyar Geofizikai Expedíció tagja

Rövidesen meghívást kapott a fizika tanszékre (akkoriban az Erdőmérnöki karhoz tartozott) tanársegédi állásra, amit 1952. január 01-től kinevezett tanársegédként töltött be. Olyan kiváló fizikusok tanítottak akkoriban Sopronban, mint Kántás Károly professzor, a korszerű geofizikai eljárások kidolgozója, a Geofizika Tanszék alapítója, vagy Simonyi Károly professzor, az Elektrotechnika Tanszék vezetője, aki az első magfizikai kísérletek végezte Sopronban, egyszóval méltó utódai a korábban Selmecen kutató Alessandro Voltának és az ott tanító Doppler Keresztély professzornak.

1955-re már a Kántás Károly által vezetett tellurikus mérési eljárásokkal egészen kiváló eredményeket tudtak fölmutatni a hazai kőolaj lelőhelyek föl kutatásában. A tellurikával mindenekelőtt az üledékes medencék aljzatának mélysége és az üledék átlagos fajlagos ellenállásának laterális változása kutatható, ami elsősorban a szénhidrogén-kutatás szempontjából érdekes. A tellurikus áramok elnevezésén azokat az áramokat értjük, amelyek a Föld legfelső kéregrészében folynak. Ezeknek az áramoknak az iránya ugyanazon időpillanatban nagy területeken ugyanaz, de időben állandóan változik. A kapott eredményekből pedig a lelőhely adataira lehet pontos következtetéseket levonni.

Az eredményeket minősíti, hogy a tellurikus műszer és módszer helyet kapott a nagyszabású, a magyar olajipari kutató és termelő eszközöket, műszereket Kínában bemutató, — a Nehézipari Külkereskedelmi Export Vállalat által szervezett — kiállítás tervében. Erre azután nagy érdeklődés mellett 1955 októberében Peking egyik legszebb műemlékegyüttesének, az 1420-ban épített Ég Templomának egyik csarnokában került sor. A magyar delegációt Bese Vilmos földtani főigazgató vezette. Kántás Károly képviselte a Magyar Tudományos Akadémiát, és emellett a mélyfúrási geofizika és a tellurika vezető szakértője volt.

Béldi Ferenc 1956. július 24-től dolgozott Kínában a Magyar Geofizikai Expedíció tellurikus mérőcsoportjának tagjaként, a Kínai Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság kormányai között kötött megállapodás keretében. A tellurikus mérések megszervezésére és irányítására Kántás professzor kapott megbízást. A tellurikus csoport öt magyar tagját a Soproni Egyetemi Karok és az MTA Geofizikai Kutató Laboratóriuma állította ki. A Kántás professzor által vezetett tanszékekről négy oktató — a Földmérőmérnöki Kar Geofizika Tanszékéről Hartner Mihály és Takács Ernő, az Erdőmérnöki Kar Fizika Tanszékéről Béldi Ferenc és Rúza Béla, — a Bányamérnöki Kar Olajtermelési Tanszékéről Bognár János, majd 1957-től Egerszegi Pál helyett az MTA Geofizikai Kutató Laboratóriumából Wallner Ákos voltak a csoport tagjai. Az Oktatásügyi Minisztérium 1956. április 14-én kelt, Dr. Zambó János Bányamérnöki Kar dékánjának címzett levelében engedélyezte a soproni egyetemi karokról delegáltak kínai expedícióban való részvételét.

M á s o l a t .

Muszkai Györgyeni Karok
Délii Hivatala
Sopron, Ify Erdre utca 5.
Tervezési 5-13, 2-92.

549/1956.

Oktatásügyi Minisztérium

K. u. é. t. e. s. t.
14/954-1a/1956. XII.

Dr. Zambó János Déáni Elvtársak,
S o p r o n .

Déáni Elvtárs 1956. március 22. án kelt 277/1956. sz. levelére válasza az alábbiakat közlöm:

1. Horváth János tanársegéd, Bogár János adjunktus, Béldi Ferenc tanársegéd, Egervégi Pál tanársegéd, Hartner Mihály tanársegéd és Husza Béla tanársegéd kínai geofizikai expedícióban való részvételéhez.
2. Nevezettek számára legfeljebb 8 hónapig tartó szabadságot engedélyezek.

Budapest, 1956. április 24.

a másolat hitelével:

Lippné s.k.

Másolatban léssa a Geofizikai tan-
szék, a személyzeti osztály, a
terv és pénzügyi osztály, H e l y -
b e r .
Sopron, 1956. április 19.

Dr. Szenci Valéria s.k.,
a dékani hivatal vezetője.

Jóboru Magda s.k.
a miniszter első helyettese

A soproni karokról delegáltakat jóváhagyó leirat az Oktatásügyi Minisztériumtól

A mérések alatti elhelyezési központok 1956-57-ben Wuzhongban, 1958-59-ben Changchunban voltak. Különösen kiemelendők a Daqing-i mezőn végzett mérések. A Daqing-i mező 16-20 km széles, 30-35 km hosszú nagyszerkezet, amin 16 olajmező helyezkedik el, mintegy 2000 kúttal és Kína kőolajtermelésének mára mintegy felét adja.

(a fejezeti forrásanyag: Kántás Károly: A Tellurikus módszer jelentősége a földtani nyersanyagkutatásban, Dr. Takács Ernő: A Kínai-Magyar Geofizikai Expedíció Tellurikus Csoportjának Munkája 1956-tól 1959-ig, illetve Sebestyén Károly: Tellurikus áram regisztráló berendezés)

Béldi Ferenc 1959. február 7-én tért haza Kínából, és február 15-étől foglalta el újra oktatói állását a Főiskolán.

Soproni oktatói évek, tisztségek, publikációk

1959. február 15-étől foglalta el újra oktatói állását az Erdőmérnöki Főiskola Fizika-Elektrotechnika Tanszékén, ahol adjunktusként 1960. január 1-től dolgozott. 1963. február 1-jétől bízták meg ideiglenesen a **Fizika-Elektrotechnika Tanszék** vezetésével, adjunktusi minőségben, a kinevezését a Földművelésügyi Minisztérium részéről Soós Gábor főigazgató írta alá. 1964-ben védte meg „A faanyag víztartalom eloszlásának és szöveti hibájának meghatározása elektromos úton” című doktori értekezését. Akkoriban ez úttörő munka volt, és olyan alkalmazott fizikai kutatómunkának számított, ami gyakorlati hasznossággal rendelkezett. Sőt a lefektetett eljárás alapján nyugodtan kijelenthetjük, hogy olyan gyakorlati eszköz megvalósításának a lehetőségét tárta a faipari szakma elé, ami jóval 20 évvel megelőzte korát. A teljes értekezés digitalizált változatban itt olvasható:

1964. augusztus 15-től docensként vezette a tanszéket, docensi kinevezését Soós Gábor földművelésügyi miniszterhelyettes írta alá, Gál János rektorsága alatt. Később a tanszékvezetői megbízást rendszeresen megújították, az utolsó megbízása 1988. július 31-ig szólt volna, sajnos 1986. október 24-i fájdalmasan korai halála miatt ezt a ciklust már nem tudta végigvinni.

Faipari dékán: 1978. július 1-jétől 3 évre, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter (felettes hatóság) bízta meg az Egyetem Tanácsának javaslata alapján, aláíró: Soós Gábor államtitkár. Kinevezése lejárt: 1981. június 30-án.

Oktatási rektorhelyettes: 1969. július 1-től (3 évre), Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter bízta meg. 1972. július 1-jei hatállyal az EFE Tanácsa újabb 3 évre megválasztotta rektorhelyettesnek, ezt Dimény Imre miniszterként megerősítette. 1975. július 1-jei hatállyal az EFE Tanácsa újabb 3 évre megválasztotta rektorhelyettesnek, Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterként ezt megerősítette. 1978. június 30-áig volt rektorhelyettes, amikor kinevezték a Faipari Mérnöki Kar dékánjává.

Nemzetközi szervezetekben, FAO, IUFRO és más fórum keretében végzett nemzetközi tevékenységei, betöltött tisztségei:

A már korábban részletezett **Kínai-Magyar Geofizikai Expedíció tagja** volt 1956. július 24 – 1959. február 7. között.

FAO-kinevezés: A FAO Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke, Kazareczki Kálmán nevezte ki Béli Ferencet a **FAO Magyar Nemzeti Bizottsága Erdészeti és Faipari Szakbizottságának tagjává**, egy 1971. május 25-én kelt levéllel.

1972. januári minősítés szerint: tagja a **FAO Magyar Nemzeti Bizottság három szakbizottságának, elnöke a FAO két Rendezvényszervező Bizottságának.**

1976. május 6-ai minősítés szerint: a **FAO/ECE Lemezipari Nemzetközi Rendező Bizottságának az elnöke** (kinevezés dátuma nem ismert).

1980. november 12-én kelt minősítés szerint: **tagja a FAO Magyar Nemzeti Bizottsága Oktatási Bizottságának 1977-től, a FAO Római Központ Erdészeti Oktatási Bizottságának 1980-tól.**

A mérnök- és üzemmérnök-képzés fejlesztésével, valamint a fa-fizika területén elért eredményeivel kapcsolatos előadásait hallgathatták angolul vagy németül a Soproni Nyári Egyetem hallgatóin kívül Coloradóban, Drezdában, Firenzében, Oxfordban, Stockholmban, Szófiában, Torontóban, Varsóban és Zólyomban.

A fizika tantárgyi ismeretek korábban a középiskolai oktatásban a kémiával, biológiával együtt mintegy komplex tárgyi oktatásban kerültek a diákság részére természetrajz tantárgy keretében. Ma is sokan és sokat vitáznak arról, nem lenne e célszerűbb visszatérni ehhez a rendszerhez. Mindenesetre az tény, hogy valóban a fizika mint a természet jelenségeinek leírását adó tudományág mindenhez kapcsolódik. Nem véletlen, hogy Béli Ferenc is az oktatási reform elképzeléseiben, ezekről szóló értekezésekben olyan oktatási kereteket is érintő gondolatokat ír le, ami sok mindent előrevetített már a 70-es években, pl. a környezetvédelem jelentőségét. Erről szól a *Jelentés a szocialista környezetvédelemmel foglalkozó nemzetközi tudományos ülészakról* című beszámolója is. A jelentésnek az akkori politikai elvárásoknak megfelelően a szövegben hangsúlyoznia kellett a szocialista jelleget, de mindenképpen figyelemre méltó az a szemlélet, ami társadalmi berendezkedéstől függetlenül rögzíti a sikeres környezetvédelem legfontosabb téziseit, pl. a hatékony termelési folyamatokat, e nélkül ugyanis a környezethasználat túlhasználatokat, selejttermelést és túlzott mértékű károsanyag kibocsátást is eredményez. A teljes jelentés digitalizált változatban itt olvasható:

A fa-fizika terén elért tanszéki kutatási eredményekről egy jól szemléltető tudományos jelentés az alábbi *Zárójelentés Hazai állományalkotó fafajaink dielektromos állandóinak vizsgálata termőhelyi elkülönítésben*. A hosszú kísérletsor figyelemre méltó tematikája továbbgondolandó megállapításokat ad át a kutatóknak és a szakmának is. A Zárójelentés digitalizált változatban itt olvasható:

Az erdő- és faipari mérnökképzés problémái az I. erdészeti oktatási világkonferencia tanácskozásainak tükrében című összefoglaló írásában fontos és előremutató téziseket fektetett le, oktatásszervezési helyzetértékelő és alapvető oktatási irányokat kijelölő írás! Már akkor fölveti a politikai megosztottságokon túli, azok mesterséges „határait, falait” is felülíró egyetemek közti szoros együttműködés szükségességét, a jelentés 4. fejezete csak ezt a kérdéskört taglalja! De minden megállapítása pontos és előremutató, alapja szakmánk későbbi posztgraduális képzési fejezeteinek is. Az értekezés teljes terjedelmében digitalizált változatban itt olvasható:

Oktató-, kutató és szervező munkája mellett ápolta és hallgatókkal, oktatókkal ápolhatta a selmeci hagyományokat. Meggyőződéssel hirdette az összetartás és összetartozás fontosságát, amely Selmechánya óta mindenkor jellemezte a bányász, a kohász, az erdész és a faipari szakok diákjait, tanárait. Jó példa ezzel kapcsolatos ALMA MATER SOPRON című kiadványnak előszavában kifejtett gondolatai. Az előszó gondolatai digitalizált változatban itt olvasható:

Az egyetemen és a nemzetközi fórumokon végzett munkássága mellett, kivette részét a közéletből is. 1986-ban hirtelen bekövetkezett haláláig az egyeteméért dolgozott.

Béldi docens úrnak, mint oktatási rektorhelyettesnek köszönhető az oktatási reform egyetemünkön 70'-es években történő megvalósítása.

Ehhez az is kellett nyilvánvalóan, hogy aki ehhez a reformhoz vezetői tiszttségéből eredő illetékességéből hozzáfogott, annak messzemenően tisztában kellett lennie azzal is, hogy a termelésnek, a „tő melletti életben” dolgozó szakembernek milyen tudásanyagra van szüksége. Az idő igazolta az általa végrehajtott reformot.

Talán kevésbé ismert, hogy külföldi oktatásszervezési feladatot is sikerrel vállalt el, olyan nem kis feladattal is megbirkózott, mint a Szudánban működő Khartoumi Állami Egyetemen az MSC és BSC faipari mérnökképzés elindítása 1979-ben. De az ottani valamivel több mint két hónap során az ország erdőgazdálkodásával, faiparával foglalkozó legfontosabb ágazatpolitikai elveket is lefektette írásában, ami jelentését igen komoly felkészültségű átfogó ismeretekkel rendelkező összefoglaló anyaggá teszi!

A Szudánban végzett tevékenységéről szól az *Utijelentés a Szudáni Demokratikus Köztársaságban végzett munkáról 1979* című írása.

Az összefoglaló jelentés teljes terjedelmében digitalizált változatában itt olvasható:

Dr. Béldi Ferenc százas nagyságrendben készült írásait nagyon jól foglalja össze a Soproni Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár munkatársai által összeállított kimutatás. A publikációkról szóló összefoglaló teljes terjedelmében a digitalizált változatában itt olvasható:

(a fejezeti forrásanyagok alapja: A Soproni Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár által rendelkezésre bocsátott dokumentációk, oktatástörténeti adatok, valamint az Erdészeti Almanach 1-3 köteteiben föllelhető összefoglaló történeti adatok, köztük Dr. Papp György Béli Ferencet méltató írása)

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1986. október 24-én bekövetkezett haláláig volt a tagja. Búcsúztatása hagyományainkhoz híven az egyetem aulájából fáklyás menet kíséretében a városon át a temetőig 1986. október 28-án volt. (forrás: Az Erdő 1987. februári lapszáma) A soproni Szent Mihály temetőben helyezték örök nyugalomra.

Visszaemlékezések

Inokai Balázs egy levelében így emlékszik vissza többek közt a „Pinceklub” építésének történetéről és Béli docens úr diákéletet is támogató közreműködéséről:

„Tisztelt egykori évfolyamtársak!

Ma találtam.

Véletlen talán, de 50 éve (1973 ősze), hogy a mellékletben lévő soproni KISZ házban először álltam a „világot jelentő”, deszkákon, miután Gólya János Firmát elhagyta az ereje és helyére léphettem a pódiumon. Ekkor zajlott éppen az általam addig ismert első „rongyos bál” melyen főleg firmáink vettek részt. Ez időtől kezdve vettem részt heti rendszerességgel a számomra csodának számító Grundig magnómmal- és persze a fél egyetemi hallgatósággal – a hétvégi bulikon. Ezzel párhuzamosan nem csak a színpadi szoba kulcsa került hozzám – ahonnan Piroška Béla szobatársam egy hatalmas barna függöny darabot őrzött a koleszban az ágya alatt (minden eshetőségre felkészülve) - hanem az ekkor elkészült Pince klub felügyelete is. Rövidesen a Lomonoszov egyetem fiatal diákjait látta vendégül az egyetem. Így természetes volt, hogy a KISZ házba és a Pince klubba is eljöttek az említett diákok. Emlékeim szerint a klubban, többek között Csóvel vártuk a „kollégákat”. Mindnyájan kissé másnaposan. Emléket is kaptunk tőlük. Én a Moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem plexitből nyomott mását, és egy 10 mm X 10 mm-s Lenin képmást ábrázoló kis kitűzőt. Egyszer egy bálon az egyik oktató (Pintér) szemöldökét felhúzza rá is csodálkozott az apróságra. Nem sokkal később svéd diákok is érkeztek Sopronba, akiket a Deák vendéglőben láttunk vendégül egy vörös hosszúlépésre. Stb., stb.,

Balázs az első vizsgájával kapcsolatban arra emlékszik, hogy a felelet után a Docens úr megjegyezte: Te Balázs, a feleletedből úgy látom nem ezt a tételt kellett volna húznod!”

Hartdéken Mátyás úgy emlékszik rá, mint olyan előadóra, aki nem riadt vissza az előadása alatt szünet nélkül diskuráló évfolyamtársnők egyedi jellegű elcsöndesítésétől sem, a figyelmüket a helyes előadás alatti magatartásra, pl. egy kréta jól célzott köztük landoló odadobásával hívta föl. Évfolyamuk is viselhette a *waldent* az 1971-es vadászati világkiállításon, Béli docens úr nélkül a *walden* viselet felélesztése nem valósulhatott volna meg!

Az Erdészeti és Faipari Egyetem (EFE) egykori hallgatói a KISZ-házban megtartott 1971. március 10-i szavazáson az ajánlott diákegyenruhák közül 99%-os többséggel a *walden* viselete mellett tették le voksukat.

Hallgatók walden viseletben

Dr Varga Szabolcs egy visszaemlékező soproni riportban (*Soproni Egyetemi Almanach* - 76. adás - *Dr. Varga Szabolcs* [elérhető www.youtube.com videómegosztó oldalon] 45:20-tól) elmondja, hogy a *walden* viseletének engedélyezésében milyen fontos szerepet játszott Dr. Béldi Ferenc, aki ígéretet tett még arra is, hogy ennek érdekében még a magasabb pártvezetésnél is eljár, ha bármilyen akadály merülne fel. Ennél a visszaemlékezésnél mindenképpen érdemes fölhívunk a figyelmet arra, hogy ez nem volt annyira magától értetődő cselekedet akkor, bátorság, nyíltszívűség kellett hozzá!

Dr. Kárpáti László alias Kántor az *Erdészettörténeti Közlemények* 2003. évi 60. számában *És újra walden (Visszatekintés a 30 évvel ezelőtti eseményekre)* című visszaemlékezéséből vett részlet:

„A következő napok délutánján Béldi docens úr fogadott is bennünket. Ide is hárman mentünk Iványi Gáborral és Gerencsér Attilával. Béldi végighallgatott bennünket, majd fölállt és karját csípőre téve sokáig föl-alá sétált szobájában. Amikor székébe visszaült, az információk és gyakorlati kérdések özönével árasztott el bennünket. A világkiállításra nyilván a gödöllői agráregyetemről, a kertészetiről és az állatorvosiról akarnak toborozni majd hallgatói munkaerőt. El kell érni, hogy a rendezők a soproni erdőszeket - beleértve persze a fásokat is - válasszák, s e mellett tényleg jó érv lehet az egységes megjelenés, a walden! Aztán az anyagiak! Mennyibe fog kerülni, megcsináltathatja-e a hallgatók többsége, hol fog készülni, milyen szabású lesz? A régi k. u. k. Waffenrock szabást ideológiailag ki fogják kezdeni, foltozzák-e majd a hallgatók, s hogy fog ez kinézni egyenruhaként, milyen lesz a faiparosoké, engedély kell-e, hogyan?? Stb. Végül kijelentette, hogy támogatja az elképzelést. A tanári kar is támogatni fogja, a politikai vezetés is, és a vadászati világkiállítás ürügyén, a KISZ hátszelével kell megcsináltatni, a MÉM (Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium) anyagi segítségével. Az egész ügyben Földes László miniszterhelyettes, a vadászati világkiállítás miniszteri biztosa lesz a döntő politikus - a kulcsembert. Ha Földes igent mond, meglesz a *walden*. Végül elvállalta, hogy segít az egész lebonyolításában.”

Tarjáni Antal így emlékszik Béldi docens úrról: „Hiába voltam a kishéber gimnáziumban fizika tanárnőm demonstrátora, Béldi docens úrnál a fizika második félévi elégségesem inkább volt köszönhető a korábban Moór Artúrnál szerzett matek jelesemnek, no meg azon »jó« szokásának, hogy olykor a vizsgatételek kihúzása után hosszabb-rövidebb időre visszavonulva, felügyelőnek beküldte a takarítónőjét, akinek első felszólítása – némi kézjelekkel demonstrálva – a vizsgázókhoz az volt: Remélem tisztességesen felkészültek! Innentől feszült csendben dörögtek a fegyverek, mert fizika vizsgára anélkül szerintem senki sem ment abban az időben. Persze voltak olykor peches csoportok is, s nem jött a takarítónő, no akkor gyakrabban röpültek a karók.

Erősen megtizedelve – 72 kezdtünk 1971-ben, s menetközben még jöttek páran

repetázni – negyvenketten értük meg az 10. félévet, amikor is elérkezett az idő a Szalag- és korszó avató szakestélyünk megrendezésére. Természetesen az utolsó napokban estünk neki a Horribile dictu megírásának és szerkesztésének. Mindenki költött, írt, rajzolt, s a végső éjszaka – méretes sörmennyiség kíséretében – összeállt a szerkesztőbizottság asztalán a mű. Másnap délelőtt én, mint valétaelnök megerősítve Kolozsvári Ákos a. Porhintő kíséretével – s hónunk alatt terjedelmes paksamétával – mentünk Béldi Ferenc oktatási rektorhelyettes úrhoz, a nyomdába adás előtti lektorálásra és engedélyeztetésre.

Meghallgatva jövetelünk okát, először kissé felhúzta hírhedten bozontos szemöldökét, majd nyugodt hangon válaszolt:

»Uraim! Én ezt nem olvasom el, Önök írták, Önök vállalják a tartalmáért a felelősséget. Láthatlanban tudom, illetve erősen sejtem, hogy lesznek belőle oktatói sértődések és panaszosok sora fog kopogtatni az ajtómon. Azok elsimítása és megbékítése majd az én feladatom lesz. Azt én vállalom. A mű mehet a nyomdába.«

S a Horribile dictunk a leadott formában változatlanul megjelent. Sértődés, nem is egy, valóban volt, az »EFEBIÁJ Dosszié« képregény kissé keményre sikeredett, ebben igaza lett Docens úrnak. Ebből mi valóban nem éreztünk semmit, csak az utánunk következő évfolyamosok mesélték, hogy a fahasználat előadásán elhangzott a következő oktatói mondat: Az egyetem nem azért van, hogy szkiccseseket (értsd skeet-teseket) neveljen! Hát ezt magamra vettem, mert én valóban minősített koronglövő versenyző is voltam boldog diákkoromban.»

Többen is, akiket megkérdeztünk az emléktábla gondolatával kapcsolatban, úgy indították válaszukat: „Tudod engem pl. kirúgott, de azért támogatom az ötletet...”

Szigorú vizsgáztató volt, de a diákok szerették!

Schweighardt Ottó: „Dr. Béldi Ferenc tatai születésű, és családi kötődésű tanárunk volt, akiről egy régi tatai piarista diák mondás jut eszembe: »Nem minden rendes ember tatai, de minden tatai rendes ember!«.

Második félévben fizika I. tantárgyból jó érdemjegyet kapva vizsgáztam nála, a következő félévben ugyancsak jó érdemjegyet kaptam.

Béldi Ferenc megjelenése is valami hallatlan erőt sugárzott. Amikor fehér köpenyében egyik hótan tárgykörében tartott előadásán a pulpitus mögött állva a Brown-féle hőmozgást illusztrálta, csak úgy röpködtek az öklei a levegőben, így érzékeltette a hőre indukált részecskemozgást.

Sokat utazott, és sok helyütt adott elő külföldi egyetemeken is - Finnországtól Kanadáig, Drezdától Khartoumig - fizikát németül és angolul, és pont a hótannal kapcsolatban fejtette ki nekünk, hogy pl. az angoloknál akkoriban annyira speciális volt a fizikusok képzése és tudása, hogy az anyagtudományokban pl. a nagy hidegek fizikájával egészen speciális fizikus csapat foglalkozott, jöllehet ők a fizika más szakterületein nem voltak annyira »büfék« ezzel az »offé« kifejezés jókedvű diákos ferdítését használta. Szerette a diákos szlenget, szófordulatokat.

Említette a kínai expedícióban való munkásságát is, de nem dicsekvésként, hanem arra hívta föl a figyelmünket az ottani tapasztalataival kapcsolatban, hogy mennyire végesek vagyunk, pedig fiatalon ezt el sem igen hisszük! A visszaemlékezésében földidzte, hogy szinte vért izzadt azért, hogy a geodéziában nem is sokkal korábban iskolapadban tanult hátrametszési feladatot, ott Belső Mongóliában meg tudja csinálni!

Sokáig nem értettem, miért is kellett egy erdómérnök hallgatónak minden évfolyamból látogatást tennie a Budapesti Műszaki Egyetem tanreaktorában, és természetesen a reaktor működéséből vizsgát tennie. Valamiért akkoriban nem hallottunk (vagy hallhattunk) Simonyi Károly professzor soproni munkásságáról, de Béldi Ferenc ezzel a kötelező látogatással tudunkra adott valamit, mégpedig azt, hogy ez a tudás is soproni gyökerű! Tudjatok róla! Ugyanolyan követelménnyé tette az atomreaktorok működési elvének ismeretét, mint a selmeci »Doppler effektus« integrálegyenlettel történő levezetését, ezeknek a tudása is kell egy selmeci-soproni gyökerű mérnökképzéshez, ezek ismerete nélkül nem lehet erdómérnök valaki, továbbá, hogy ez egy tantárgyi tudással átadott igazi hagyományörzés is!

Lehet szavakkal szolgálni egy ügyet, de a legjobb az, ha tettekkel szolgáljuk, a hagyományok őrzéséhez ez is hozzátartozik, Ő is így gondolta és tette is.

A tatai piarista diákevek során az ott beléplántált PIETAS-os lelkületet tökéletesen megélte, **szerényen igyekezett előmozdítani egyetemi közösségünk és szakmai közösségünk javát!**

Jáki Szaniszló, egyetlen Templeton díjas magyar tudósunk, bencés szerzetes, tudománytörténész, fizikus, *A Fizika látóhatára* című nagyszabású fizikatörténeti könyvéből két gondolatot idézünk: »A Fizika már jó ideje történelemformáló erő lett.«, és »Alig van hatásosabb eszköz a hamis és valódi kulturális értékek megrostálására, mint a könyörtelenül hömpölygő idő. Emberek, gondolatok, eredmények, melyek a történelem folyamán feledésbe merültek, számban messze felülmúlják azokat, amelyekre még emlékszünk. Még ritkábban azok a teljesítmények, amelyek folyamatosan felkeltik a kritikus utókor őszinte csodálatát.«

Dr. Béldi Ferenc munkássága oktatástörténetünknek olyan meghatározó eleme, amire szívesen és őszinte csodálattal emlékezünk vissza!”

Szedlák Tamás: „A Docens úrral kapcsolatban nekem annyi emlékem van, hogy kiállt amellet (az egyetemi partbizottsági ülésen), hogy a katonaság által politikailag megbízhatatlannak tartottakkal szemben ne legyen negatív megkülönböztetés. Hárman is voltunk, akiket a szegedi Vorosilov laktanyából ilyen titulussal engedtek el 1980-ban.”

Havas-Horváth István okl. erdómérnök visszaemlékezése: „A soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Fizika-elektrotechnikai Tanszékének vezetője dr. Béldi Ferenc docens úr volt 1964-1986-ig.

Közismert volt szigorúságáról a vizsgákon. Nem véletlenül szerepelt a *Juppajdében* (a hallgatók által összeállított, a tanárokat csipkelődő ének rá vonatkozó versében):

Béldi Feri hentesünk, juppajdé, juppajdá
sokat dadog minekünk, juppajdé, juppajdá
nem is értünk semmit sem
mert kvázi (*quasi*) ez nem praktice (*practice*)
juppajdé ala juppajdá, juppajdé ala juppajdá, juppajdé ala já

(kvázi=szinte, mindegy; praktice=gyakorlatilag, gyakorlatban)

A verset Schmotzer András okleveles erdőmérnök szívességéből közlöm. Igen, (a diákok szerint) »ütötte-vágta« a hallgatókat (»hentes«), mert mint mondta: *Úgy tudom, önök tanulni jöttek ide, tehát vállalt kötelezettségeiknek igyekezzenek eleget tenni!* Előfordult, hogy egy-egy évfolyam 25- 30%-át u.v.-ra (utóvizsgára) utasította!

Az egyik vizsganapon várakozott a hallgatók 6-8 fős csoportja – reszkető inakkal – a vizsgaszoba előtt. Egyszer csak kivágódott az ajtó, és megjelent benne a docens úr – fújtatva, mint egy vadkan. No, ez a nap is jól kezdődik! – futott át több várakozó agyán.

– Jó szerencsét! – köszöntek a hallgatók kórusban.

– Szerencsét! – hangzott a válasz, majd így folytatta a docens úr :

– Kérem szépen, kaptam egy telefont a rektor úrtól, hogy X.Y. kosárlabdázót engedjem át a vizsgán. Nos, a parancsot végre kell hajtanom, de nem tehetek kivételt! Akinek megfelel az egs (elégséges, azaz kettes) az adja ide az indexét és ezzel levizsgázott, beírom a jegyet. Aki jobb kalkulust kíván, az jöhet vizsgázni!

Többen fellélegezve, boldogan adták le az indexüket az adminisztrátor hölgynek!

Sétál a Tanszék

Béldi Ferenc docens úr is a menzára járt ebédelni, miként »stábja« többi tagja is (Dedinszky Imre adjunktus úr kivételével). Amikor az időjárás engedte, ebéd után a »Főnök« vezetésével, fehér köpenyben mentek mindnyájan a Botanikus kertbe sétálni – fő az egészség! Az adjunktusok (Bálint József, Ruzsa Béla, Szabó József) szívesen kísérték a docens urat ezeken a sétákon, mert nekik is üdítő volt a gondozott parkban tett séta.”

Adományozók, támogatók

Úgy illő, hogy az emléktábla kivitelezőjének munkáját, valamint a pénzbeli, és egyéb anyagi támogatókról sem feledkezzünk meg, akiknek az emléktábla állítását megköszönjük!

Különösen szeretnénk köszönetünket kifejezni:

- Dr. Fábíán Attila Soproni Egyetem rektora és támogató kollégái, munkatársai, könyvtári és levéltári kollégái
- Országos Erdészeti Egyesület vezetősége és támogató szakosztályai, helyi csoportjai és tagsága
- Veress Gábor szobrászművész és a Laokon Képző és Iparművészeti Alkotó Munkaközösség munkatársai
- Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt.
- Gemenc Zrt.
- Nefag Zrt.
- Országos Magyar Vadászkamara Győr-Moson-Sopron Vármegyei Területi Szervezete
- Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata
- VALUES SILVARUM ALAPÍTVÁNY
- Vérteserdő Zrt.
- Dekor-Stein Kft.

testületeknek, szervezeteknek, valamint

• Adorján Rita	• Dr. Fodor Tamás
• Bánhegyi Tamás	• Dr. Folcz Tóbiás
• Béldi Gábor	• Gerely Ferenc
• Béldiné Wéber Katalin	• Gosztola Szabolcsné és Férje
• Béldi Ferenc	• Gósi István és Neje
• Boglári Zoltán és Családja	• Havas-Horváth István Péter
• Budai Attila	• Dr. Hirka Anikó – Dr. Csóka György
• Bukri Julianna	• Dr. Horváth Béla
• Dr. Dobroszláv Lajos	• Horváth Sándor
• Ebergényi Éva	• Ilyés László Béla
• Egressy Mária	• Inokai Balázs
• Dr. Facskó Ferenc	• Jendrolovics Péter
• Fazekas Péter	• Kanizsay Gábor
• Filó Frigyes János	• Kelemen Sándor
• Fodermayer Vilmos	• Dr. Király Béla

- Koczka Zoltán Árpád
- Kocsis Lajos
- Kolozsvári Ákos
- Kurusa László
- Kuti Lajosné
- Dr. Lett Béla
- Macsek Lajos
- Margittai Endre Antal
- Michl József
- Michelcsik Éva - Pukánszky Tamás
- Mizik András
- Möcsényi Miklós
- Németh Jenő János
- Oláh János
- Palatitz Ferenc és évfolyamtársai
- Román József
- Románné Roxer Valéria
- Schweighardt Ottó és Családja
- Sőregi Zsolt Béla
- Spiegl János
- Stubán Zoltán
- Szabó Péter és Neje
- Dr. Szabó Sándor
- Szabó Szabolcs
- Szedlák Tamás
- Szendi József
- Szőnyi János
- Tarjáni Antal
- Tímár Antal József
- Varga Jenő Ferenc
- Varga László
- Dr. Varga Szabolcs
- Dr. Vidovszky Ferenc Albert
- Zambó János Péter

adományozóknak - hozzátartozók, rokonok, kollégák és tisztelők - a megemlékezéshez nyújtott kivitelezési munkájukért, anyagi és más fontos támogatásaikért!

A megemlékezéshez adományokat gyűjtő és a kiadványt megjelentető
VALUES SILVARUM ALAPÍTVÁNY
részéről minden támogatónak külön köszönettel,

JÓ SZERENCSET!

Képek Dr. Béldi Ferenc életéből

Dr. Béldi Ferenc előadás közben Finnországban

Valótálás 1975. Rektori búcsúztató, jobb szélén Dr. Béldi Ferenc oktatási rektorhelyettes

*Dr. Béldi Ferenc docens, faipari dékán, diploma osztó ünnepségen
1980-as évek eleje*

*Valétálás 1976. Tárjáni Antal erdész valétaelnök búcsúzik, balról harmadik Dr. Béldi Ferenc
tanszékvezető docens, oktatási rektorhelyettes*

Dr. Béldi Ferenc a Faipari Kar dékánja

Az Erdészeti és Faipari Egyetem diplomaátadó ünnepsége a soproni Liszt Ferenc Művelődési Házban 1979. A beszédet mondó dr. Somkuti Elemér oktatási rektorhelyettes mellett balra dr. Herpay Imre Erdőmérnöki kar dékán, jobbra dr. Béldi Ferenc Faipari Mérnöki kar dékánja.

Munkásságát, életútját meghatározó iskolák

Soproni Egyetem

Selmeci Akadémia

Tatai Kegyesrendi Gimnázium

Görgényszentimrei Erdőőri Iskola

VALUES SILVARUM ALAPÍTVÁNY
TATABÁNYA
2025